

orguljaša, odn. voditelja pjevanja, pri izboru i primjeni skladbi za liturgiju.

Možda bi trebalo temeljito proučiti motive studenata (osobito laika) za studij na Institutu za crkvenu glazbu. Da li je neuspjeh na prijemnom ispitu na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, odnosno želja za zadržavanjem studentskih prava i statusa razlog da Institut bude "slamka za spas", odnosno posljednja mogućnost za studij?

Diplomanti Instituta, kojima bi pojedine dijelove članka g. Tomašća trebalo pročitati i dati prije nego što krenu na rad u župama, zaista bi na kraju studija (ako ne i prije) morali razlikovati laku glazbu od ozbilje, liturgijske glazbe, te kako Koncil ističe, uistinu je potrebno da se "temeljito izobrazu učitelji, koji su određeni da podučavaju svetu glazbu." Rad i djelovanje diplomiranih crkvenih glazbenika trebalo bi kontrolirati i pratiti; primjenjuju li zaista u liturgiji ono znanje koje su stekli za vrijeme studija i poštuju propise i zakone o crkvenoj liturgijskoj glazbi.

Nadalje, svi bi profesori Instituta trebali biti uzor svojim studentima, te im odgovornim djelovanjem u i izvan Instituta davati primjer.

Udruženje crkvenih glazbenika, čije bi osnivanje uistinu bilo od iznimne vrijednosti i važnosti, bila bi stepenica više ne samo u povezivanju crkvenih glazbenika, nego i u praćenju ili ispravljanju stanja u liturgijskoj glazbi, kakvo je trenutačno u crkvama u Hrvatskoj.

Isto tako bi kompetentni ljudi trebali predlagati izvođače i skladbe koje će se izvoditi u misama, što ih svake nedjelje prenosi Hrvatski radio (ono što se izvodi često je nedopustivo i sramotno), te u suradnji sa urednikom vjerskog programa HTV-a, u emisijama, u kojima se govori o crkvenoj glazbi ili se ona na bilo koji način predstavlja javnosti, kao suradnike uključiti isključivo stručnjake. Možda bi i sam Institut za crkvenu glazbu, kao trenutačno jedina institucija koja njeguje crkvenu glazbu, u danas slobodnoj Hrvatskoj mogao biti prisutniji u javnosti i medijima glede svih njegovih djelatnosti. Tu mislim da bi mu se trebao posvećivati veći prostor na stranicama vjerskog, a i svjetovnog tiska. Teme i rasprave sa zagrebačkih (slabo posjećivanih) tečajeva za crkvene glazbenike trebale bi doći u ruke svim župnicima i orguljašima (ako već nisu u mogućnosti biti nazočni), isto kao i pretplata za *Sv. Ceciliju*. Vjerujem da bi se našlo i zainteresiranih među vjernicima, kojima bi se ti sadržaji mogli nuditi u crkvama. (Njima pripadaju i profesori glazbe, glazbeni umjetnici, te oni koji su se nekada bavili ili jednostavno vole crkvenu glazbu).

Krajnje je vrijeme da se učini pozitivan pomak i veći koraci na tom području, da ne dopustimo samo promatranje i komentiranje situacije, jer na taj način zapravo

omogućavamo i održavamo "status quo". Darove, odnosno talente koje smo od Boga primili, dužni smo iskoristiti i umnožiti, te ih dijeliti i prenositi jedni drugima. Propusti, odnosno inertnost i nedjelovanje štete čine uvijek samo većom. Vjerujem da će u budućnosti, zajedničkim za- i ulaganjem, nedostatka znanja i vještine glede crkvene glazbe, u hrvatskom narodu biti manje, te da se više neće događati da se hrvatska mladež na inozemnim hodočašćima pjesmom *Glory, glory* predstavlja drugim narodima ili pak, da se nećemo stidjeti dovesti strance i turiste u neke od naših župa na misna slavlja.

Da članak o (okrugloj) obljetnici Instituta dobije bar jednaki prostor u *Glasi koncila* kao i Uskrsfest...
Toliko Institut valjda zaslužuje...

OBLJETNICE

---

100. obljetnica hrvatskoga glazbenog društva "Zvijezda danica", Kraljevica

Hrvatsko glazbeno društvo "Zvijezda Danica" u Kraljevici proslavlja ove godine stogodišnjicu neprekidnoga rada mješovitog zbora i društva (1894.–1994.)

Osnutku mješovitog zbora prethodilo je crkveno pjevanje, koje su zdušno podupirali župnici sve do naših dana. Posebno se isticao glagoljaš – pop Stanko Gauš svojim izrazitim sonornim glasom. Zaslugom donatora Stjepka Tomca nabavljene su orgulje 1863. Time je omogućen nesmetan rad crkvenoga zbora Sv. Mikule.

Utemeljitelj društva **Ivan Jakovčić Hijacintov** bio je školovani orguljaš i kapelnik tamburaškog sastava. Punih je 40 godina uspješno vodio rad društva u mjestu i brojnim nastupima diljem Hrvatskog primorja. Njegov rad nastavlja vrstan orguljaš i zborovođa **Ivan Jakovčić Antonov**. Pod njegovim ravnanjem postigao je Zbor vanrednu ujednačenost glasova, napose u izvođenju duhovnih pjesama. Pod kraj njegovog života zamjenjuje ga u crkvenom pjevanju **Stanko Gudac Rokov**, bio je zdušni promicatelj duhovne glazbe na staroslavenskom. Spomenuti orguljaši zaslužni su što se uspješno nastavlja milozvučno zorno pjevanje na koru crkve Sv. Mikule. Rođeni mještanin Dr. **Jožo Burić Vršinjanin**, osobito je zaslužan svojim pjevnikom namijenjenim isključivo crkvenom pjevanju u Kraljevici.

Nije slučajno da su posjetitelji službe Božje običavali reći: "Ne znaš je li" bolje i ljepše pjevaju ovi gore na koru, ili dolje puk".

Između prvoga i drugog svjetskog rata istaknuti orguljaši i skladatelji Franjo Dugan i sin mu Čedo redovito su ljetovali u Kraljevici. Obojica su svakog dana preludirali prije podneva na koru glazbu velikog J.S. Bacha. Časna sestra **Lujza Kozinović** skupljala je i obradila u suradnji sa zborom pučke Kraljevičke napjeve za zbor. Sve to potvrđuje posebnu ljubav kraljevčana prema crkvenoj glazbi.

U stoljetnom razdoblju neprekidnog rada zbora i društva "Zvijezda Danica" zabilježena su značajna gostovanja istaknutih muzičara i zborova u Kraljevici. Evo nekih: 1911. g. mladi diplomirani violinist **Zlatko Baloković** održavao je koncert u atriju Kaštela Frankopan. 1930. g. čuveni **Ćirilo-Metodov** kor iz Zagreba nastupio je u svetištu crkve vokalnim koncertom na staroslavenskom. Skladatelj **Jakov Gotovac** sa Zborom "Mladost" gostovao je g. 1925. Uz ove bili su brojni susreti zborova iz bliže i dalje okolice. Decenijima je prevladavalo rivalstvo između "Zvijezde Danice" i zborova "Primorski Hrvat" sa "Trsata" i "Jeke sa Jadrana" iz Sušaka.

Nakon rata g. 1945. Zbor se zdušno odaziva pozivu Istarskih gradova Pazina, Labina, Pule i Poreča, sve u duhu zbornog pjevanja pod naglaskom *Naš kanat je lip*.

Na zborovanju u Zadru (u tri navrata) Zbor se uvrštava među prve zborove u Hrvatskoj.

Ove jubilarne godine nastupao je Zbor osim u Kraljevici i u okolnim gradovima Istre i Hrvatskog primorja (Rijeka, Krk, Rab i Poreč).

Od iskona do danas u Kraljevici je svaka kulturna manifestacija intonirana Zborom.

Uz vokalnu glazbu društvo gaji i instrumentalnu glazbu. God. 1958. osnovana je limena glazba, koju je maestro **Ivo Mikulčić** temeljito obnovio. Nažalost, zbog ratnih neprilika momentano limeni sastav svirača stagnira i čeka bolje i sigurnije vrijeme u Lijepoj našoj domovini.

U završnici spomenuti nam je skladbu himne društvu "Zvijezda Danica" pod nazivom *Poputnice* Ivana Pl. Zajca, koju je skladatelj uglazbio, na tekst Augusta Harambašića

*"Hrvatska nas zove vila
Da slavimo pjesme god...
Jerbo naša Kraljevica Hrvatski
je slavan grad...."*

Ovu je poputnicu Ivan Zajc posvetio društvu krajem devetnaestog stoljeća prigodom osobnog posjeta Kraljevici kada mu je solistički sastav pjevača upričio koncert.

Svjedoci smo započete revitalizacije dvorca Frankopan i redovitih ljetnih koncerata u atriju dvorca. Gostuju Zagrebački solisti, Kvartet i Duhački Kvintet iz Zagreba. Njihove usmene i pismene tople zahvale kulturnoj javnosti mjesta očito govore u prilog glazbenoj tradiciji, kojom se Kraljevčani ponose kroz stoljetno razdoblje Zbora Z. Danice.

Neka je izražena zahvalnost časnim dirigentima gospodi: **Dr. Vinku Kalačiću**, skladatelju **Jožu Kaplanu**, **Davorinu Hauptfeldu**, koji su uspješno nastavili rad domaćih zborovođa.

Pod ravnanjem sadašnjeg maestra **Ivice Frleta ml.** izvedena je uspješna turneja Zbora po Italiji g. 1993. na relaciji Faenza-Rim, gdje je u Vatikanu održan prigodni duhovni koncert u prisutnosti Sv. Oca Pape Ivana Pavla II. Izvedba koncerta pozdravljena je veoma srdačno i potvrđena burnim aplauzom Zboru i dirigentu.

Na svečanim završnim koncertima pri proslavi Sv. Nikole (Mikuljne) Zbor je osobito naglasio prigodnu pjesmu *Nikoli je svetomu ova godovina*.

Vrhu svega zapjevao je puk i Zbor na Polnočki drevnu primorsko-dalmatinsku omiljenu pjesmu *U se vrime godišća mir se svitu navišća*.

Proslava 20. obljetnice orguljaškog rada Dražena Cara

Na blagdan Sv. Franje Ksaverskog, 3. prosinca 1994. u Karlovcu, u župi Švarča, pod svečanim euharistijskim slavljem, proslavio je 20. obljetnicu svog orguljaškog rada **Dražen Car**.

Dražen Car

Rođen 1961., od ranog djetinjstva je osjećao ljubav prema crkvenoj glazbi, te je uz izrastanje u vjeri, pod vodstvom tadašnje katehistice u župi, s. Marcele Mandić, marljivo učio i veoma rano za svoje godine počeo svirati u župi. Od 1974. počinje djelovati prvo u župi Banija, gdje je i rođen. Kasnije niz godina u crkvi franjevac redovito je svirao đačku misu, te zajedno s o. Marijanom Kovačevićem vodio pjevanje mladih. Nakon otvaranja

župe u Novom Centru, preuzeo je sviranje i pomagao časnim sestrama, koje su imale obvezu sviranja i u župi Švarča, u koju je povremeno odlazio na ispomoć.

U župi Švarča djelovao je zadnje četiri godine. Svira i vodi pjevanje zajedno sa s. Kristijanom Cvitanović, karmelićankom.

Uz sviranje u župi, treba istaći i suradnju sa mješovitim zborom KUD "Ozalj", te ženskom vokalnom skupinom "Karlovcanke", s kojima je imao više uspješnih koncerata.

U posljednje vrijeme, počeo se baviti i skladanjem, no zbog ratnoga ozračja u Karlovcu, radi veoma malo. Zadnja skladba mu je Ps. 27 – *Gospodin mi je svjetlost*. Kako i sam kaže, vjeruje da će i u buduću uspješno raditi, sve na slavu Božju, a na radost vjernika.

Na svečanoj Misi pjevali su: Župni zbor župe Švarča, Mješoviti zbor KUD "Ozalj", ženska vokalna skupina "Karlovcanke" i muški Karlovački vokalni oktet.

Poslije mise održan je mali koncert i nakon toga slavlje u vjeronaučnoj dvorani.

Pjevalo se:

Na misi:

Na ulaz: *Pozdravljamo tebe sada*, (Sv. Franji Ksaverskom), čiji je autor slavljjenik,

Hrvatska Misa Pere Crnkovačkog – četveroglasno
Pripjevni psalam: *Gospodin mi je svjetlost* – autor je slavljjenik,

Na prinos: *Što ću uzvratiti Gospodinu* – Z. Pšaga,
Na pričest: *O hostijo spasonosna*, (iz *Pjevajmo braćo*)
Ko košuta što žudi – F. Schuberta,

Na otpust uobičajeni zaziv *Najvjernija Odvjetnice*.

Koncert:

1. *Pjevajte Gospodinu, aleluja*, (R. Wagner), Mješoviti zbor "Ozalj"
2. *Kao Marija da Te ljubim*, (M. Majcen), Mješoviti zbor "Ozalj"
3. *Ave verum corpus*, (W.A. Mozart), Karlovački vokalni oktet
4. *Ave Maria*, (Fr. Engelhardt), u obradi Krešimira Valičića, Karlovački vokalni oktet
5. *Romarska po međimurskom*, (M. Magdalenić), "Karlovcanke"
6. *Jutarnja zvijezdo*, (T. Grav), "Karlovačke"
7. *O Bože nisam vrijedan*, (M. Haydn), Mješoviti zbor "Ozalj"
8. *Zdravo o Marijo*, (napjev iz župe Krašić), u obradi Dražena Cara, Mješoviti zbor "Ozalj"

Misu i koncert dirigirao je prof. Ivan Božičević, a svirao je slavljjenik.

Vlado MIKŠIĆ

IZ RADA INSTITUTA ZA CRKVENU GLAZBU "ALBE VIDA KOVIĆ" KBF

ZAZIV DUHA SVETOGA

Prema odluci Rektora Sveučilišta *Zaziv Duha Svetoga* održan je 3. listopada 1994. u akademskoj crkvi sv. Katarine u Zagrebu za sve studente Sveučilišta. Crkva je bila dupkom puna. Kada bi došli svi sveučilištarci vjernici ni zagrebačka PRVOSTOLNICA ne bi bila dosta velika. Ipak je ovo bio relativno mali broj studenata i profesora. Nadamo se da ima ipak puno više vjernika i profesora i studenata.

Zaziv Duha Svetoga trebao je obaviti Veliki kancelar fakulteta kard. Franjo Kuharić, ali je iz zdravstvenih razloga bio spriječen pa ga je zamijenio pomoćni zagrebački biskup msgr. **Juraj Jezerinac**.

Nakon otpjevanog *Dođi Duše Presveti* novi dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta dr. **Franjo Šanjek** pozdravio je sve nazočne.

Za ordinarij mise zbor bogoslova pod ravnanjem dr. **Mihe Demovića** pjevao je misu *Svjetlost vječna* Julija Bajamontija u obradi M. Demovića. Za pripjevni psalam svi su pjevali zaziv *Pošalji Duha svojega* Anđelka Klobučara. Na prinošenje darova zbor je otpjevao *Velik je Gospodin* s. Lujze Kozinović. Za vrijeme dijeljenja sv. pričesti cijela crkva je pjevala koralni *Klanjam ti se smjerno* i *O dođi Stvorče Duše svet*. Molitvom i popijevkom zazivao se Duh Sveti pa se pouzdano nadamo da će On u ovoj akademskoj godini nadahnjivati profesore da siju dobro sjeme a studenti da budu plodno tlo na koje će sjeme padati i da donesu stotruki plod za njihovo osobno dobro ali i za dobro zajedničke nam domovine Hrvatske.

Josip KORPAR

PROSLAVA 900. OBLJETNICE ZAGREBAČKE (NAD)BISKUPIJE I 30. OBLJETNICE INSTITUTA I SMRTI ALBE VIDA KOVIĆA I 25. OBLJETNICA ČASOPISA "SV. CECILIJA"

U povodu 900. obljetnice Zagrebačke (nad)biskupije, 30. obljetnice Instituta za crkvenu glazbu KBF, 80. obljetnice rođenja i 30. obljetnice smrti Albe Vidakovića i 25. obljetnice časopisa za duhovnu glazbu *Sv. Cecilija*, Institut je organizirao zagrebačkih crkvenih zborova na blagdan sv. Cecilije i *Koncert Znanstveni skup, sv. Misu* u čast sv. Cecilije i *Koncert* 22. studenog 1994. Opširnije izvješće bit će objavljeno u *Sv. Ceciliji* br. 1-1995.

J.K.